

ΩΡΙΑΙΑ ΓΡΑΠΤΗ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ
ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Γ. Αδίδακτο κείμενο
Πλάτωνας, Θεάγης, 121, b1 – d6
(εκδ. Oxford Classical Texts)

Στο συγκεκριμένο απόσπασμα ο εύπορος γαιοκτήμονας Δημόδοκος συνομιλεί με τον Σωκράτη στην Αρχαία Αγορά και του εκφράζει την ανησυχία του, επειδή ο γιος του Θεάγης επιθυμεί διακαώς να γίνει μαθητής κάποιου σοφιστή.

Ὁ Σώκρατες, πάντα τὰ φυτὰ κινδυνεύει τὸν αὐτὸν τρόπον ἔχειν, καὶ τὰ ἐκ τῆς γῆς φυόμενα καὶ τὰ ζῶα τὰ τε ἄλλα καὶ ἄνθρωπος. Καὶ γὰρ ἐν τοῖς φυτοῖς ῥᾶστον ἡμῖν τοῦτο γίγνεται, ὅσοι τὴν γῆν γεωργοῦμεν, **τὸ παρασκευάσασθαι** πάντα τὰ πρὸ τοῦ φυτεύειν καὶ αὐτὸ τὸ φυτεῦσαι· ἐπειδὴν δὲ τὸ φυτευθὲν βιῶ, μετὰ τοῦτο θεραπεία τοῦ φύντος¹ καὶ πολλὴ καὶ **χαλεπὴ** καὶ δύσκολος γίγνεται. Οὕτω δὲ ἔχειν ἔοικε καὶ τὸ περὶ τῶν ἀνθρώπων· ἀπὸ τῶν ἑμαυτοῦ ἐγὼ πραγμάτων τεκμαίρομαι καὶ ἐς τᾶλλα. Καὶ γὰρ ἐμοὶ ἢ τοῦ υἱοῦ τουτουῖ, εἴτε φυτεῖαν εἴτε παιδοποιῖαν δεῖ αὐτὴν ὀνομάζειν, **πάντων ῥᾶστη** γέγονεν, ἢ δὲ τροφή δύσκολός τε καὶ αἰεὶ ἐν φόβῳ περὶ αὐτοῦ δεδιότι². Τὰ μὲν οὖν ἄλλα πολλὰ ἂν εἶη λέγειν, ἢ δὲ νῦν παροῦσα ἐπιθυμία τούτῳ **πάνυ** με φοβεῖ – ἔστι μὲν γὰρ οὐκ ἀγεννής³, σφαλερὰ δὲ – ἐπιθυμεῖ γὰρ δὴ οὗτος ἡμῖν, ὦ Σώκρατες, ὥς φησι, σοφὸς **γενέσθαι**. Δοκῶ γὰρ μοι, τῶν ἡλικιωτῶν⁴ τινες αὐτοῦ καὶ δημοτῶν, εἰς τὸ ἄστυ καταβαίνοντες, λόγους τινὰς ἀπομνημονεύοντες διαταράττουσιν αὐτόν, οὓς ἐζήλωκεν καὶ πάλαι μοι πράγματα παρέχει, ἀξιῶν ἐπιμεληθῆναί με **ἑαυτοῦ** καὶ χρήματα τελέσαι τινὶ τῶν σοφιστῶν, **ὅστις** αὐτόν σοφὸν ποιήσει.

¹ **θεραπεία τοῦ φύντος** = φροντίδα του βλασταριού.

² **περὶ αὐτοῦ δεδιότι** = (εμέννα) που φοβάμαι γι' αὐτόν

³ **οὐκ ἀγεννής** = αρχοντική

⁴ **τῶν ἡλικιωτῶν** = των συνομηλικῶν

Γ1. Να γράψετε στο φύλλο απαντήσεων τη μετάφραση του παρακάτω αποσπάσματος: «ὦ Σώκρατες ... περὶ αὐτοῦ δεδιότι».

Μονάδες 20

Γ2. Στο απόσπασμα «Δοκῶ γάρ μοι ... αὐτὸν σοφὸν ποιήσει» τι αξιώνει ο Θεάγης από τον πατέρα του Δημόδοκο και γιατί;

Μονάδες 10

Γ3. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις:

γίγνεται: το β' ενικό πρόσωπο προστακτικής αορίστου β'.

ῥᾶστον: το επίρρημα στον θετικό και συγκριτικό βαθμό.

πολλή: τον ίδιο τύπο στον συγκριτικό βαθμό.

τοῦ ἕως: την δοτική του πληθυντικού.

ἀγεννής: τη δοτική του ενικού στο ίδιο γένος

ἐπιθυμῆι : το γ' πληθυντικό πρόσωπο οριστικής παρατατικού στην ίδια φωνή.

καταβαίνοντες: τον ίδιο τύπο στον παρακείμενο.

πάλαι: τον υπερθετικό βαθμό του επιρρήματος.

ἐπιμεληθῆναι: το β' ενικό προστακτικής στον ίδιο χρόνο και στην ίδια φωνή.

ὅστις: την αιτιατική πληθυντικού στο θηλυκό γένος.

Μονάδες 10

Γ4.α. Να χαρακτηρίσετε συντακτικά τους όρους που εμφανίζονται στο αδίδακτο με έντονα γράμματα (μονάδες 06): **τὸ παρασκευάσασθαι, χαλεπή, πάντων, πάνυ, γενέσθαι, ὅστις.**

Γ4.β. «Καὶ γὰρ ἐν τοῖς φυτοῖς ῥᾶστον ἡμῖν τοῦτο γίγνεται, ὅσοι τὴν γῆν γεωργοῦμεν». Να μεταφέρετε το απόσπασμα στον πλάγιο λόγο με εξάρτηση από τη φράση «Δημόδοκος ἔλεγεν ὅτι» (μονάδες 04).

Μονάδες 10